

Vsako prepričanje postavimo pod vprašaj

Mlado dekle v poznih dvajsetih in z negotovim statusom kulturne delavke se je znašlo na razpotju. Razvila je poslovno idejo, ki bi bila lahko dovolj trden temelj za samostojno podjetniško pot, hkrati pa začela od pogodbenega delodajalca dobivati namige, da bi jo utegnil zaposliti. Znašla se je v precepu. Naj čaka na (negotovo) varnost ali se poda v neznanost? Preden je sprejela končno odločitev, se je o svoji dilemi pogovorila s tistimi, ki jim je najbolj zaupala, z družino in prijatelji.

Naletela je na dve popolnoma nasprotni stališči. Oče je bil neomajno prepričan, da je varnost zaposlitve najpomembnejša popotnica za srečno življenje, prijatelji pa so spodbujali njeno podjetnost. Eden od njih ji je iskreno priznal, da zanjo v resnici nima pravega odgovora, in jo povezal z mano. Skupaj sva našli pot, ki je namesto izbire **ali – ali** omogočala kombinacijo **in**.

Zgodba ima več sporočil. Najpomembnejše med njimi je, da nas vzorci in prepričanja, ki jih razvijemo in privzamemo v življenju, omejujejo. Pri tem je najtežje razviti zdrav odnos do tistih, ki na nas najmočnejše vplivajo. V zvezi s tem je družina gotovo na prvem mestu. Če je bilo nekaj dobro za mojega očeta, še ne pomeni, da je dobro tudi zame. Živimo v popolnoma drugačnem svetu. Varnih služb že ne-

kaj časa ni več, zakaj bi torej vnaprej sodili podjetništvo? Velja seveda tudi obratno. Ali je podjetništvo precenjeno in gre le za modno muho, ki jo napihujejo mediji? Sem sploh pravi tip za to?

S takimi in drugačnimi dilemami se človek ukvarja vse življenje. Vsaj, če je iskren sam do sebe. Toda, kako jih rešiti? Pogosto se niti ne zavedamo, da smo se ujeli v past stereotipnega razmišljanja, ki zavira naš razvoj.

K sreči obstaja nekaj rešitev. Najpreprostejše je, da enostavno podvomimo o prepričanjih, za katera vemo, da jih nosimo s sabo in da pomenijo mrtvo težo našemu razcvetu. A kaj, ko se pogosto tega niti ne zavedamo? Saj poznate zgodbo o dekletu, ki je po zgledu matere vsaki ribi, preden jo je dala v pečico, odrezala glavo. Vendar jo je nekoč le vprašala, zakaj je treba pred peko ribi odrezati glavo. *Ker je drugače prevelika za moj pekač*, je odgovorila mama.

Premerimo znova svoje pekače in se svobodno odločimo, kako velike ribe lahko v njih pečemo. Pri tem nam lahko pomagajo najbližji, zlasti pa tisti, ki jim je življenjsko poslanstvo zastavljati na videz neprijetna vprašanja. Imenujejo se coachi, lahko pa bi jih imenovali tudi hudičevi advokati zdravega človeškega napredka. V sebi združujejo empatijo in distanco, zato vam lahko v kritičnem trenutku ponudijo ogledalo, kamor se morate pogledati.

Podoba, ki mora biti jasna, skriva temeljna bivanjska vprašanja: od kod prihajam, kdo sem in kam grem. Odgovor na njih danes ni nujno enak tistemu, ki bi ga povedali včeraj, še manj pa jutri.

Ksenija Špiler Božič